Pyyntö Keski-Suomen alueen kunnille tarjota kuntapaikkoja oleskeluluvan saaneille turvapaikanhakijoille ja/tai kiintiöpakolaisille ja/tai kotikunnan saaneille tilapäistä suojelua saaville vuonna 2027

Kh 28.09.2026 § 140

Valmistelija

Henna Breilin, talous- ja hallintosuunnittelija, 040 5908 235

Keski-Suomen alueen kuntia pyydetään tarkistamaan ja vahvistamaan kuntapaikkojen määrä oleskeluluvan saaneille turvapaikanhakijoille ja/tai kiintiöpakolaisille ja/tai kotikunnan saaneille tilapäistä suojelua saaville vuonna 2027. Kuntien ja elinvoimakeskuksen välisissä sopimuksissa todetaan, että sopimus on jatkuva, mutta kuntapaikkamäärä tarkistetaan vuosittain huomioon ottaen kuntien vastaanottoresurssit.

Kunta saa korvauksia kotoutumislain henkilöpiiriin kuuluvista henkilöistä riippumatta heidän kuntaansa muuttamisen tavasta. Valtaosa asiakkaista vastaanottokeskuksessa siirtyy kuntaan itsenäisesti, ilman varsinaista kuntapaikalle ohjaamista. Kuntapaikkaa haetaan haavoittuvassa asemassa oleville henkilöille, jotka tarvitsevat apua mm. asunnon löytämiseen. Arvion kuntapaikan hakemisen tarpeesta tekee asiakkaan vastaanottokeskus.

Tänä vuonna kuntapaikkoja oli Keski-Suomessa tarjolla yhteensä 298 paikkaa, joihin elinvoimakeskus on tähän mennessä sijoittanut 75 kansainvälisen suojelun perusteella oleskeluluvan saanutta henkilöä. Keski-Suomen elinvoimakeskuksen ja kuntien välisissä kuntapaikkasopimuksissa kuntapaikat on varattu pääasiassa myönteisen oleskeluluvan saaneille turvapaikanhakijaperheille ja yksintulleille alaikäisille turvapaikanhakijoille**.**

Hallitusohjelmassa pakolaiskiintiöksi on kirjattu 500 henkilöä. Lopullisen päätöksen tekee eduskunta hyväksyessään talousarvion joulukuussa. Hyvinvointialueiden käynnistyminen ei ole muuttanut kunnan vastuuta kiintiöpakolaisten vastaanotossa. Kiintiöpakolaisten vastaanotossa tulee erityisesti huomioida, että pakolaiset saapuvat Suomeen ja paikkakunnalle suoraan pakolaisleiriltä toisin kuin oleskeluluvan saaneet turvapaikanhakijat, joilla saattaa olla Suomessa vietetyn ajan perusteella jonkin verran esimerkiksi suomen kielen taitoja. Kiintiöpakolaisten vastaanottoon tulee varautua riittävillä henkilöstöresursseilla kotoutumisen alkuvaiheessa (kokoaikainen työntekijä vähintään 3–6 kk). Vuoden 2027 alusta luku- ja kirjoitustaidon koulutus siirtyy osaksi työvoimakoulutusta ja osaksi kotoutumiskoulutusta, jota työvoimaviranomainen järjestää. Kuntien tulee huomioida tämä työvoimaviranomaisen kanssa tehtävässä yhteistyössä.

Elinvoimakeskuksen kanssa sopimuksen tehneelle kunnalle maksetaan valtion varoista laskennallista korvausta kotoutumisen edistämisestä annetun lain (681/2023) 61 §:ssä tarkoitetun toiminnan järjestämisestä. Tulkitseminen sisältyy osaksi laskennallista korvausta. Luonnos valtioneuvoston asetuksesta laskennallisista korvauksista on tällä hetkellä lausuntopalvelussa avoinna 30.9.2026 asti. Asetusluonnoksessa on huomioitu kotoutumiskoulutuksen rahoituksen siirtäminen yhteen kanavaan, kuntien peruspalveluiden valtionosuuksiin. Lausuntopyynnön asetusluonnoksessa laskennallisen korvauksen summat ovat 1.1.2027 alkaen seuraavat kunnille:

 alle 7-vuotiaasta henkilöstä 3 007 euroa vuodessa
 7-17 vuotiaasta 2 252 euroa vuodessa
 18 vuotta täyttäneestä henkilöstä 2 167 euroa vuodessa
 Lisäksi 18 vuotta täyttäneestä henkilöstä maksetaan laskennallista korvausta 649 euroa ensimmäiseltä täysi-ikäisenä maksettavalta vuodelta

Laskennallista korvausta maksetaan 3 vuotta kiintiössä tulleista henkilöistä ja 2 vuotta turvapaikkamenettelyn kautta tulleista henkilöistä. Kotikunnan saaneilla tilapäistä suojelua saavilla korvausaika on 2 vuotta.

Lisäksi kunnalle ja hyvinvointialueelle korvataan todellisten kulujen mukaan sosiaali- ja terveydenhuollon sekä muita erityiskustannuksia. Työ- ja elinkeinoministeriö maksaa edelleen vuonna 2026 erilliskorvausta pakolaisia vastaanottaville kunnille (kuntiin ohjaamisen toimintaohjelman kautta).

Lisätiedoksi myös, että valtionosuusjärjestelmässä huomioidaan maahanmuuttajat korotettuina kertoimina valtionosuuksia määritettäessä. Kotoutumistyössä kannattaa lisäksi huomioida erilaiset hankerahoituksen mahdollisuudet kuten ESR- ja EUSArahoitusmahdollisuudet.
Näiden lisäksi kuntien on kuitenkin varauduttava siihen, että kotoutumisen edistämisessä voidaan tarvita myös muuta kunnan rahoitusta.
Kuntakorvausten maksamisen edellytyksenä on, että kunnassa on valmisteltu 1.1.2025 voimaan astuneen kotoutumislain mukainen kotoutumisohjelma.

Kuntia pyydetään ilmoittamaan vuonna 2027 käytettävissä olevien kuntapaikkojen määrä elinvoimakeskukseen liitteissä olevalla lomakkeella perjantaihin **30.10.2026** mennessä.

Esittelijä — Kunnanjohtaja Touko Aalto

Päätösehdotus — Kunnanhallitus päättää esittää valtuustolle, että Toivakan kunta ei käytettävissä olevien resurssien pohjalta varaa kiintiöpakolaisille ja/tai myönteisen oleskeluluvan saaneille turvapaikanhakijoille ja/tai kotikunnan saaneille tilapäistä suojelua saaville kuntapaikkoja vuonna 2027

Päätös — Hyväksyttiin yksimielisesti.

Kv 16.11.2026
156/04.00.01/2025

Päätösehdotus — Kunnanhallitus esittää valtuustolle, että Toivakan kunta ei käytettävissä olevien resurssien pohjalta varaa kiintiöpakolaisille ja/tai myönteisen oleskeluluvan saaneille turvapaikanhakijoille ja/tai kotikunnan saaneille tilapäistä suojelua saaville kuntapaikkoja vuonna 2027

Päätös